

DJELATNOST ODSJEKA ZA ARHEOLOGIJU I ARHEOLOŠKOG ZAVODA FILOZOFSKOG FAKULTETA U ZAGREBU U 1993. GODINI

UDK 902.2:069 (497.13) 1993

Stručni članak

Professional paper

Primljeno:

Received: 1995.05.31.

Tihomila Težak - Gregl
HR 10000 Zagreb, Hrvatska
Odsjek za arheologiju
Filozofskog fakulteta,
I. Lučića 3

Redovita djelatnost

Godina 1993. protekla je u znaku obilježavanja 100 godina studija arheologije na Sveučilištu u Zagrebu. Naime zakonskim aktom, što ga je 1893. g. potpisao Izidor Kršnjavi, studij arheologije odvojen je od studija povijesti umjetnosti te je time utemeljen Arheološki zavod, odnosno kasnije Odsjek za arheologiju kao samostalna nastavno-znanstvena jedinica Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Iako je središnja svečanost održana u mjesecu studenom cjelogodišnja je djelatnost odsjeka bila posvećena tom značajnom jubileju.

Šk. god. 1993/94. upisano je 28 novih studenata te je na čitavom Odsjeku te godine studiralo oko 120 studenata. Upisano je i 10 novih studenata na poslijediplomski studij. Osim nastavnika s Odsjeka u predavanjima na poslijediplomskom studiju sudjelovao je i dr. Mitja Guštin s Filozofske fakultete - Oddelek za arheologiju u Ljubljani.

Kao što je već rečeno u studenom je u sklopu obilježavanja stote obljetnice postojanja Arheološkog zavoda u velikoj dvorani Filozofskog fakulteta u Zagrebu održan svečani skup pod pokroviteljstvom Ministarstva znanosti i tehnologije. Na njemu su osim svih djelatnika Odsjeka i Zavoda te sadašnjih studenata bili nazočni brojni bivši studenti, stručnjaci i znanstvenici, kolege iz svih krajeva Hrvatske, te predstavnici arheologa iz Slovenije, kao i predstavnici ostalih Odsjeka Filozofskog fakulteta. Nakon prigodnih priopćenja o osnutku, ustroju i djelovanju Zavoda (Marin Zaninović, Nives Majnarić Pandžić i Nenad Cambi) predstavljene su i dvije u toj godini tiskane publikacije, svezak 16 časopisa *Opuscula archaeologica* i sv. 2 serije *Disertacije i monografije* (T. Težak-Gregl, *Kultura linearnotrakaste keramike u središnjoj Hrvatskoj*). Uz proslavu vezane su i dvije izložbe "100 godina studija arheologije na Sveučilištu u Zagrebu" i "Igrišće - brončanodobno naselje na Kalniku".

Projekti

U sklopu znanstvenog projekta "Prapovijesno naselje u kontinentalnoj Hrvatskoj s infrastrukturom" N. M. Pandžić radila je na obradi kasnolatskih nalaza iz naselja prvog stoljeća prije Krista u sjevernoj Hrvatskoj (zajedno s D. Balen-Letunić iz AMZ). Iz ovog rada proizići će i monografija. S. Vrdoljak radila je na obradi nalaza iz kasnobrončanodobnog naselja na Kalniku što je ujedno i njezin magistarski rad. U okviru istog projekta T. T. Gregl obrađivala je londske nalaze s lokaliteta Ozalj-Stari grad.

U okviru projekta koji vodi M. Zaninović, suradnik Z. Gregl iskopavao je u suradnji s Muzejem Đakovštine kasnoantičke grobnice na položaju Štrbinci kod Đakova. Pri navedenim iskopavanjima sudjelovali su i apsolvirani i studenti arheologije Odsjeka za arheologiju.

Arheološka iskopavanja u 1993. godini

Tijekom čitave godine nastavila su se zaštitna iskopavanja na Gornjem gradu u Zagrebu, u kompleksu samostana klarisa, danas Muzeja grada Zagreba pod vodstvom Marije Šmalcelj, a uz požrtvovano sudjelovanje Nives Majnarić-Pandžić, Aleksandra Durmana, nekoliko mladih diplomiranih arheologa te velikog broja studenata arheologije.

T. Težak-Gregl nastavila je suradnju s Gradskim muzejem iz Karlovca i Zavičajnim muzejem u Ozlju na zaštitnim iskopavanjima na starom gradu Ozlju. I tu su sudjelovali studenti i mladi suradnici Arheološkog zavoda.

Marin Zaninović rekognoscirao je predio oko Vele Glave na otoku Hvaru i neke središnje dijelove otoka (Dol, Purkin Kuk, Rudine).

Petnaestak studenata II. godine sudjelovalo je na iskopavanju srednjovjekovnog groblja u Stenjevcu u Zagrebu koje je vodila Kate Simoni iz Arheološkog muzeja u Zagrebu.

Međunarodna suradnja

Mirja Jarak dva je mjeseca boravila u Beču gdje je u bibliotekama prikupljala građu za rad o ranokršćanskom razdoblju u kontinentalnoj Hrvatskoj, a u sklopu 13. međunarodnog kongresa za starokršćansku arheologiju.

Ivor Karavanić je tijekom 1993. godine pohađao stručne i znanstvene seminare: "Spatial and Landscape studies in archaeology" (Oddelek za Arheologiju, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Slovenija) i "Prehistoire: Initiation a la technologie lithique par l'expérimentation" (Centre Thématique de Formation Permanente du Centre de Recherches Archéologiques, CNRS, Sophia Antipolis - Valbonne, France). Sudjelovao je u istraživanju paleolitičkih nalazišta Arago i La Micoque u Francuskoj.

Na istim je istraživanjima sudjelovalo i 15 studenata arheologije zagrebačkog Odsjeka za arheologiju.

Znanstveni skupovi, javna predavanja, izložbe

Marin ZANINOVIĆ održao je tijekom 1993. g. nekoliko javnih predavanja:

18. II. 1993. Hvar u okviru MH: "Ilirska naselja od Knina do Hvara"

20. II. 1993. Hvar: "Hrvatska od kraljevine do republike" povijesno kulturološki pregled.

6. V. 1993.: "Jadranske obale između helenstva i Rima" u Talijanskom institutu za kulturu u Zagrebu.

12. VIII. 1993.: Kulturna tribina Stari Grad, Hvar: "Lik i značenje Šime Ljubića".

13. VIII. 1993. U povodu 125. obljetnice Turističkog društva Hvar: "Turizam u antičkoj Grčkoj".

Nives Majnarić-Pandžić i Tihomila Težak-Gregl predstavile su prigodnim priopćenjima knjigu Kornelije Minichreiter "Starčevačka kultura u sjevernoj Hrvatskoj" na svečanosti u Slavanskom Brodu.

Nives Majnarić-Pandžić sa suradnicima priredila je u Gradskom muzeju u Križevcima izložbu "Igrišće - naselje kasnog brončanog doba na Kalniku". Ista je izložba kasnije postavljena i u Arheološkom muzeju u Zagrebu prigodom obilježavanja 100 godina studija arheologije na Sveučilištu u Zagrebu.

U osmišljavanju i priređivanju izložbe "100 godina studija arheologije" sudjelovali su svi članovi Odsjeka za arheologiju, a samom postavljanju izložbe pripomogli su i mnogi studenti Odsjeka. Izložba je najprije predstavljena u Vijećnici Filozofskog fakulteta, a potom je prenešena i u Arheološki muzej u Zagrebu

Znanstveni i stručni radovi tiskani tijekom 1993. godine

Nives Majnarić-Pandžić

Prilog poznavanju naselja i naseljenosti Brodskog Posavlja u kasno brončano doba, Izdanja HAD-a 16, Zagreb 1991 (1993), 149-161

Keltska nalazišta podno Plešivice, Zbornik "Pod Okićem", Zagreb 1993, 79-84

Prapovijesna naselja na Gradecu, Zagrebački Gradec 1242-1850, Zagreb 1992 (1993), 1-12

(Sudjelovanje u monografiji) VUKOVAR - vjekovni hrvatski grad na Dunavu, Zagreb 1993, 65-91

Naselje kasnog brončanog doba na Kalniku, katalog izložbe s koautorima, Križevci-Zagreb 1993, 3-16

Arheološki muzej u Zagrebu - izbor iz fundusa, katalog izložbe, Zagreb -Torino 1993, VIII-XII

Uz stogodišnjicu postojanja i djelovanja Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, *Opuscula Archaeologica* 17, Zagreb 1993, 27-34

Djelatnost Arheološkog zavoda i Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu u 1992. godini, *Opuscula Archaeologica* 17, 1993, 333-338

"Arte e cultura in Croazia", Torino 18.3.-9.5.1993. Obavijesti HAD-a 25/1, 1993, 30-32

Recenzija knjige: B. Jovanović-M. Jovanović, Gomolava, naselje mlađeg gvozdenog doba, *Opuscula Archaeologica* 17, 1993, 309-313

Marin Zaninović

Classis Flavia Pannonica, Izdanja HAD-a, 16, Zagreb 1993, 53-58.

Naselje i teritorij u antici srednje Dalmacije, Izdanja HAD-a 16, Zagreb 1993, 181-191.

Slovinstvo sinonim za hrvatstvo, Slobodna Dalmacija, 28. IV. 1993, 26-27.

Aristokrat duha; In memoriam Duje Rendić-Miočeviću, *Vjesnik*, 4. V. 1993.

Meštar antičkih znanosti, *Vjesnik*, 14. V. 1993, 13.

Mišljenje o chori Pharosa, *Mogućnost*, 1/2, Split 1993, 13.

Heleni, Hvarani i aerodrom, *Vjesnik*, 23. VII. 1993, 12.

Tragalac za korijenima uljudbe, In memoriam Ivo Bojanovski, *Vjesnik* 15. XII. 1993, 13.

Ć. Jakić, Povijest staroga vijeka, Školska knjiga, Zagreb 1993, predgovor i ispravke i dopune teksta (8 tipkanih stranica).

Još o Crvenoj Hrvatskoj i Iliriku, *Obavijesti HAD-a* 25, 1993, br. 3, 125-128.

Ivo Bojanovski (1915-1993.) in memoriam. *Obavijesti HAD-a* 25, 1993, 140-141.

Stoljeće nastave arheologije u Hrvatskoj, *Opuscula archaeologica* 17, Zagreb 1993.

Mirjana Sanader

Prikaz Kerbera na jednoj daunskoj nadgrobnoj steli, *Opuscula archaeologica* 17, Zagreb 1993, 253-261

Theodor Mommsen, *Römische Kaisergeschichte*, (po konceptima predavanja Sebastiana i Paula Hensela iz 1882-1886, priredili Barbara i Alexandar Demandt), Verlag C.H. Beck, München 1992, 319-322. /Recenzija/

Marina ŠEGVIĆ

Uvodnik u *Opuscula archaeologica* 17, Zagreb 1993, 7-9.

"Rimski bog Jupiter", prikaz, *Obavijesti XXV/1993*, br. 2, 43-44.

Opuscula archaeologica 16, Radovi Arheološkog zavoda Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, prikaz, *Obavijesti XXV/93*, br. 3, 99-101.

Mirja JARAK

The City in Late Antiquity, Leicester-Nottingham studies in ancient society, 3, Routledge 1992, recenzija, *Opuscula archaeologica* 17/1993, 323-328.

Ivor KARAVANIĆ

Kanibalizam ili mogućnost religijske svijesti u krapinskih neandertalaca, *Obnovljeni život* 1, Zagreb 1993, 99-104.

Tehnike izradbe paleolitičkog oruda, *Priroda* 83/1, Zagreb 1993, 37-39.

Gornjopaleolitičke kamene i koštane rukotvorine iz špilje Vindije, *Opuscula Archaeologica* 17, Zagreb 1993, 53-163.

"Spatial and Landscape Studies in Archaeology", *Obavijesti* 25/2, Zagreb 1993, 19 (Izveštaj o znanstvenom seminaru).

"Prehistoire: Initiation a la technologie lithique par l'experimentation" *Obavijesti* 25/3, Zagreb 1993, 42 (izveštaj o znanstvenom seminaru).

Istraživanje nalazišta Caune de l'Arago (suautor članka Hrvoje Potrebica), *Obavijesti* 25/3, Zagreb 1993, 131-132 (izveštaj).

Marina Hoti

Vučedol-Streimov vinograd: magijski ritual i dvojni grob vučedolske kulture, *Opuscula archaeologica* 17, Zagreb 1993, 183-205

Tihomila Težak-Gregl

Kultura linearnotrakaste keramike u središnjoj Hrvatskoj - Korenovska kultura, *Disertacije i monografije* sv. 2, Zagreb 1993.

Prapovijesno nalazište Ozalj-Stari grad, *Opuscula archaeologica* 17, Zagreb 1993, 165-183

Snježana Vrdoljak

Prudence M. Rice, *Pottery Analysis, a Sourcebook - Prikaz knjige*, *Opuscula archaeologica* 17, Zagreb 1993, 315-319

Izdavačka djelatnost

Opuscula archaeologica 17, broj posvećen stotoj obljetnici studija arheologije na sveučilištu u Zagrebu, pripremljena je za tisak, ali je stvarno objelodanjena tek naredne, 1994. godine. Sredstva dobivena od Ministarstva za znanost i tehnologiju nisu bila dovoljna te je trebalo tražiti sponzore.

Tiskan je drugi svezak u seriji *Disertacije i monografije*: T. Težak-Gregl, *Kultura linearnotrakaste keramike u središnjoj Hrvatskoj*.

U suradnji s Gradskim muzejom iz Križevaca objelodanjen je katalog izložbe: *Naselje kasnog brončanog doba na Kalniku*.

Doktorati i magisteriji

Mr. Marina Hoti, asistent na Odsjeku za arheologiju, obranila je doktorat pod naslovom: "Prehistorijski korijeni nekih aspekata grčke religije" pred povjerenstvom u sastavu: prof. dr. Petar Selem (predsjednik), prof. dr. Nenad Cambi i prof. dr. Nives Majnarić-Pandžić.

Mr. Vlasta Begović, znanstvena asistentica u Republičkom zavodu za zaštitu spomenika kulture obranila je doktorski rad: "Antička arhitektura na otoku Brijunu" pred povjerenstvom u sastavu prof. dr. Mate Suić, prof. dr. Andro Mohorovičić i prof. dr. Marin Zaninović (predsjednik povjerenstva).

Ivor Karavanić, znanstveni novak u Arheološkom zavodu Filozofskog fakulteta u Zagrebu, obranio je magistarski rad "Tipologija gornjeg paleolitika špilje Vindije" pred povjerenstvom u sastavu: doc. dr. Vida Pohar (Fakulteta za naravoslovje in tehnologijo, Ljubljana), doc. dr. Tihomila Težak-Gregl i dr. Maja Paunović (Zavod za paleontologiju i geologiju kvartara HAZU).

